

Uchwała Nr 50/2011
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z 11 maja 2011 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Gminy
w Kondratowicach Nr VIII/33/2011 z 31 marca 2011 roku w sprawie
inkasa podatków

Na podstawie art.18 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 201 roku Nr 55, poz.577 ze zm.) oraz art.91 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 201 roku Nr 142, poz.1591 ze zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu uchwala, co następuje:

§ 1

Stwierdza się nieważność § 1 ust. 1 pkt. 2, ust. 2 i ust. 4 oraz § 2 uchwały Rady Gminy w Kondratowicach Nr VIII/33/2011 z 31 marca 2011 roku w sprawie inkasa podatków wobec naruszenia art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 ze zm.), art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 ze zm.), oraz art. 6 pkt. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 ze zm.).

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Rady Gminy w Kondratowicach Nr VIII/33/2011 z 31 marca 2011 roku w sprawie inkasa podatków wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu 14 kwietnia 2011 roku.

Jako podstawę prawną podjęcia przedmiotowej uchwały powołano art. 28 § 4, art. 47 § 4a ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. nr 8, poz. 60 ze zm.) w związku z art. 6b ustawy o podatku rolnym, oraz art. 6 pkt. 8 ustawy o podatku leśnym, art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu badając przedmiotową uchwałę stwierdziło, iż w zakresie § 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 oraz § 2 uchwała w istotny sposób narusza art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6b ustawy o podatku rolnym oraz art. 6 pkt. 8 ustawy o podatku leśnym.

Zgodnie z art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych „Rada gminy może zarządzać pobór podatku od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczać inkasentów i określać wysokość wynagrodzenia za inkaso”.

W ustawie o podatku rolnym art. 6b stanowi, iż „Rada gminy może zarządzać pobór podatku rolnego od osób fizycznych w drodze inkasa oraz określać inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso.”.

Natomiast zgodnie art. 6 pkt. 8 ustawy o podatku leśnym „Rada gminy, w drodze uchwały, może zarządzić pobór podatku leśnego od osób wymienionych w ust. 2 w drodze inkasa oraz wyznaczyć inkasentów i określić wysokość wynagrodzenia za inkaso.”.

W § 1 ust. 1 pkt 2 badanej uchwały Rada Gminy postanowiła "dokonywać poboru - w drodze inkasa (...) 2) czynszów dzierżawnych należnych od osób fizycznych", a w ust. 4 "Za dostarczenie nakazu płatniczego dla płatników podatku ustala się wynagrodzenie dla inkasentów w wysokości 1,50 zł od jednego nakazu", co nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa.

W § 1 ust.2 Rada Gminy wskazała, że "Obowiązki i sposób rozliczania inkasentów określa załącznik nr 1 do niniejszej uchwały" natomiast w § 2 określiła, że "Obowiązki inkasenta stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały".

Należy zauważyć, iż w powołanym załączniku nr 1 określono jedynie "Obowiązki inkasenta" formułując je w następujący sposób:

"1. Inkasent nie może powierzyć wykonania swoich zadań innej osobie bez zgody Wójta gminy Kondratowice wyrażonej na piśmie.

2. Inkasenta obowiązuje tajemnica skarbową i ustawa o ochronie danych osobowych".

Scedowanie przez inkasenta wykonywania swoich zadań na inną osobę nawet za zgodą Wójta wyrażoną na piśmie jest prawnie niedopuszczalne.

Unormowania prawne dotyczące inkasentów umieszczone zostały w Ordynacji podatkowej. Zgodnie z jej art. 9 inkasent ma obowiązek pobrania podatku od podatnika oraz wpłacenia go organowi podatkowemu we właściwym terminie. Za te czynności, t.j. za pobór podatków i opłat stanowiących dochody gminy, rada gminy może na podstawie art. 28 § 4 Ordynacji podatkowej ustalić wynagrodzenie. Ponadto jeśli inkasent nie dopełni swoich obowiązków, to organ w oparciu o art. 30 § 2 Ordynacji podatkowej wydaje decyzję o odpowiedzialności podatkowej inkasenta i określa w niej wysokość nie pobranego albo pobranego, ale nie wpłaconego podatku. W ordynacji podatkowej uregulowano ponadto zakres odpowiedzialności majątkowej inkasenta oraz formy jej zabezpieczenia.

W doktrynie finansów publicznych oraz orzecznictwie administracyjnym powszechnie uznawana jest zasada, iż organy jednostek samorządu terytorialnego mogą czynić tylko to na co zezwalają ustawy. Na szczególną uwagę zasługuje tu wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 15 stycznia 1997 r.: „Do działalności organów samorządu terytorialnego w sferze zobowiązań publicznoprawnych nie stosuje się zasady "co nie jest zakazane jest dozwolone", lecz regułę "dozwolone jest tylko to, co prawo wyraźnie przewiduje" ” (sygn. akt. III SA 534/96, M. Podat. 1997/12/374). Jednocześnie normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły. Zakazane jest dokonywanie wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych, co podkreślił Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 28 czerwca 2000 r. (K25/99, OTK2000/5/141).

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu postanowiło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Radzie Gminy w Kondratowicach przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Św. Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszej uchwały.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

/-/ Lucyna Hanus